

Государство Израиль
Министерство просвещения
Тип экзамена: на аттестат зрелости
Время проведения экзамена: зима 2018 года
Номер вопросника: 009184
Перевод на русский язык (5)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשע"ח, 2018
מספר השאלון: 009184
תרגום לרוסית (5)

Еврейская и общая литература

По программе реформы "значимое обучение"

Для новых репатриантов
для религиозных школ

Указания экзаменуемым

- а. Продолжительность экзамена: 1 час 30 минут.
- б. Строение вопросника и ключ к оценке:
в этом вопроснике два раздела.
Раздел первый: проза (притча о мудрецах, короткий рассказ), драма и монолог
— (2×30) — 60 баллов
Раздел второй: поэзия (пикет и средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века)
— (2×20) — 40 баллов
Всего — 100 баллов

- в. Разрешенный вспомогательный материал:
(1) Напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.
(2) Двухязычный словарь по выбору ученика.
- г. Особые указания:
(1) Необходимо приложить к экзаменационной тетради напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.
(2) Нельзя приводить примеры из одного и того же произведения при ответе на разные вопросы.

ספרות עברית וכללית

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון: סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר), דרמה ומונודרמה
— (30×2) — 60 נקודות
פרק שני: שירה (פיוט, שירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה-20)
— (20×2) — 40 נקודות
סה"כ — 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת התלמיד.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה יצירה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Все черновые записи (тезисы, вычисления и т.п.) делайте только на отдельных страницах экзаменационной тетради.
Напишите слово «черновик» в начале каждой страницы, отведенной вами под черновик. Выполнение любых черновых записей на листах, не относящихся к экзаменационной тетради, может привести к тому, что экзамен будет аннулирован!

Желаем успеха!

בהצלחה!

Вопросы

Раздел первый – проза (притча о мудрецах и короткий рассказ), драма и монолог (60 баллов)

Ответьте на два вопроса из вопросов 1-12 (за каждый вопрос – 30 баллов; всего – 60 баллов).

Притча о мудрецах

1. Прочтите притчу и ответьте на следующий за ней вопрос.

בתו של רבי עקיבא והנחש

לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיְתָה בֵּת.
אָמְרוּ לוֹ הַכֹּלְדָּיִים:¹ אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּכְנְסָת לְבֵית הַחֶפֶה,
מְכִישׁ אוֹתָהּ נָחָשׁ, וְהִיא מָתָה.
הָיָה דוֹאֵג עַל הַדָּבָר הָרִבִּה.
אוֹתוֹ הַיּוֹם, נָטְלָה הַמַּכְבֵּנָה,² נָעֲצָה אוֹתָהּ בְּסֻדָּק,
קָרָה שִׁישָׁבָה [שֶׁנִּנְעָצָה] בְּעֵינוֹ שֶׁל נָחָשׁ.
בְּבִקְרָה, כְּשֶׁנָּטְלָה אוֹתָהּ, נִסְרָךְ וּבָא הַנָּחָשׁ אַחֲרֶיהָ.
אָמַר לָהּ אֲבִיהָ: מָה עָשִׂיתָ?
אָמְרָה לוֹ: בְּעָרַב בָּא עָנִי, קָרָא בְּפֶתַח, וְהָיוּ טְרוּדִים כָּל הָעוֹלָם בְּסֻעָדָה,
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ.
קָמַתִּי, נָטְלָתִי אֶת מְנָתִי שֶׁנִּתְּתָם לִי, וְנִתְּתִיהָ לוֹ.
אָמַר לָהּ: מִצְוָה עָשִׂיתָ.
יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וְדָרַשׁ: "וּצִדְקָה תַצִּיל מָמוֹת" (משלי י, ב).
וְלֹא מִמִּיתָה מִשְׁנָה, אֲלֹא מִמִּיתָה עֲצָמָה.

1 כלדיים – астрологи

2 מכבנה – заколка для одежды или волос

В этой притче о рабби Акиве сказано, что после того, как он услышал пророчество астрологов, он "היה דואג על הדבר הרבה".

Что мы узнаем о рабби Акивы по этой реакции? Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста связь этой реакции рабби Акивы с моралью притчи.

**Обратите внимание: в разных ответах нельзя приводить
примеры из одного и того же произведения.**

Короткий рассказ

2. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

Объясните название рассказа "Скрипка Ротшильда". В своем ответе напишите о важности скрипки в жизни Бронзы и об отношениях Бронзы с Ротшильдом.

3. יגון / אנטון צ'כוב

В рассказе "Тоска" ["יגון"] описано ухудшение отношения жителей города к извозчику Ионе [יונה העגלון]. Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста это утверждение.

4. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב, или יגון / אנטון צ'כוב, или другой короткий рассказ

Опишите трудности, которые переживает главный герой изученного вами рассказа, и объясните, преодолел ли трудности этот герой.

Драма

5. בעלת הארמון / לאה גולדברג

Конфликт центрального действующего лица пьесы подчеркнут при помощи второстепенных действующих лиц Доры [דורה] и Забродского [זאברודסקי].

Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста это утверждение.

6. ילדי הצל / בן-ציון תומר

Тень – центральный мотив этой пьесы.

Объясните смысл этого мотива в пьесе. В своем ответе напишите о названии пьесы и о двух ее центральных действующих лицах.

7. אנטיгона / סופוקлס

Объясните, каким образом гордыня (гибрис) [היבריס] трагического героя или трагической героини этой пьесы становится движущей силой сюжета "Антигоны" ["אנטיгона"].

Проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

8. בית בונות / הנריק איבסן

Прочитайте приведенный отрывок и ответьте на следующий за ним вопрос.

קרוגסטאד: אני אדרוש את המכתב שלי בחזרה.

לינדה: לא, לא.

קרוגסטאד: כן, בוודאי; [...] אדרוש ממנו להחזיר לי את המכתב [...] אגיד לו, שזה רק משהו ביחס

לפיטורים שלי... ושאסור לו לקרוא אותו.

לינדה: לא, נילס, אל תבקש את המכתב בחזרה.

У каждого из участников диалога [דוברים] из приведенного отрывка есть собственная позиция по поводу того, говорить ли правду.

Укажите позицию каждого из них и напишите, чью позицию вы поддерживаете. Обоснуйте свой ответ.

9. אויב העם / הנריק איבסן

Название пьесы отражает ее тему и характеризует центральных действующих лиц пьесы.

Объясните и проиллюстрируйте это утверждение, основываясь на сюжете пьесы и на характеристиках двух ее действующих лиц.

10. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירנמט

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Визит старой дамы раскрывает истинный облик общества Гюллена.

Объясните и проиллюстрируйте это утверждение при помощи текста. В своем ответе напишите о двух действующих лицах пьесы. (20 баллов)

(ב) Могут ли события, произошедшие в обществе Гюллена, произойти в современном израильском обществе? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи сюжета пьесы. (10 баллов)

Монодрама

11. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Отношения между отцом и сыном определяются желанием отца, с одной стороны, защитить сына, а с другой стороны, воспитать его самостоятельным человеком. Объясните это утверждение, обоснуйте его при помощи двух примеров из пьесы (один пример желания отца защитить сына и один пример его желания приучить сына к самостоятельности).
(18 баллов)

(ב) По вашему мнению, в конце пьесы сын предстает как самостоятельный человек или как человек, зависимый от окружающих? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (12 баллов)

12. אחת זקנה / נאוה סמל

Ниже приведены слова Ханы [חנה], произнесенные в классе перед учениками. Прочтите их и ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

התחלפו התפקידים. סוף סוף ילד יכול להגיד להוריו מה לעשות [...] מתי משהו שאל אותי אם באמת טוב לי?

(א) Каким образом обмен ролями между родителями и детьми показан в этой монодраме? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (20 баллов)

(ב) Изменяется ли ситуация обмена ролями в конце монодрамы? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (10 баллов)

Раздел второй – поэзия (пיוט [פיוט], средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века)
(40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 13-19 (за каждый вопрос – 20 баллов; всего – 40 баллов).

Пיוט [פיוט]

13. Прочтите пיוт [פיוט] и ответьте на следующий за ним вопрос.

אל נורא עלילה / ר' משה אבן עזרא

אל נורא עלילה. אל נורא עלילה.
המציא לנו מחילה. בשעת הנעילה:

זכר צדקת אביהם. וחדש את מיהם. כקדם ותחלה. בשעת הנעילה:	מתי מספר קרואים. לה עין נושאים. ומסלדים בחילה. בשעת הנעילה:
קרא נא שנת רצון. והשב שארית הצאן. לאהליבה ואהלה. בשעת הנעילה:	שופכים לה בפשם. מחה פשעם וכחשם. והמציאם מחילה. בשעת הנעילה:
תזכו לשנים רבות. הבנים והאבות. בדיצה ובצהלה. בשעת הנעילה:	היה להם לסתרה. וחלצם ממארה. וחתמם להוד ולגילה. בשעת הנעילה:
מיכאל שר ישראל. אליהו וגבריאל. בשרו נא הגאלה. בשעת הנעילה:	חון אותם ורחם. וכל לוחץ ולוחם. עשה בהם פלילה. בשעת הנעילה:

К чему призывает [מה הייעוד] этот пюот [פיוט]? Объясните свой ответ и обоснуйте его при помощи двух примеров из текста пюота.

Средневековая поэзия

14. Прочтите стихотворение и ответьте на следующие за ним два вопроса пунктов (א)-(ב).

יִדְעַתָּנִי בְּטָרֵם תִּצְרֹנִי / ר' יהודה הלוי

יִדְעַתָּנִי בְּטָרֵם תִּצְרֹנִי, / וְכָל עוֹד רוֹחֵף בִּי – תִּצְרֹנִי.
הֵיִשׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְיֶה פָּנִי, / וְאִם לִי מִהֶלֶךְ, אִם תַּעֲצֹרֵנִי?
וְמָה אֲמַר? – וּמִחֲשָׁבִי בִּידָךְ! / וְמָה אוֹכֵל עֲשֵׂה עַד תַּעֲזֹרֵנִי?
דִּרְשָׁתִּיךָ בְּעַת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וְכִצְנָה רָצוֹנְךָ תַּעֲטֹרֵנִי,
הַקִּימֵנִי לְשַׁחַר אֶת דְּבִירְךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבָרֶךְ עוֹרְרֵנִי!

- (א) Прокомментируйте сравнение [דִּמְיוֹן] в стихотворении и объясните, как оно помогает выразить веру лирического героя [דוֹבֵר] в Бога. (10 баллов)
- (ב) Найдите в стихотворении еще один художественный прием [אֲמָצֵי הָאֲמֻנוֹת], помогающий выразить веру лирического героя [דוֹבֵר] в Бога. (10 баллов)

15. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

רָאָה שָׁמֶשׁ / ר' שלמה אבן-גבירול

רָאָה שָׁמֶשׁ לָעֵת עָרֵב אֲדָמָה / כָּאֱלוֹ לְבִשָּׁה תוֹלַע לְמַכָּסָה,
תִּפְשֹׁט פָּאֲתֵי צָפוֹן וְיָמִין / וְרוּחַ יָם בְּאַרְגָּמָן תִּכְסֶּה,
וְאַרְץ – עֲזָבָה אוֹתָהּ עֲרָמָה / בְּצֵל הַלֵּילָה תִּלֵּין וְתִחְסֶה,
וְהַשֶּׁחַק אֲזִי קָדָר, כָּאֱלוֹ / בְּשֶׁקַּע עַל מוֹת יְקוֹתֵי־אֵל מְכָסָה.

Описание заката в этом стихотворении отражает связь природы с жизнью и смертью человека. Объясните и проиллюстрируйте это утверждение при помощи текста.

Ивритская поэзия 20-го века

Страна Израиля и Иерусалим

16. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

גלות / בלפור חקק

סְבֵי הָיוּ לוֹ בְּגָדֵי כְּהֵנָה שְׂקוּפִים	סָבָא שְׁלִי מֶלֶךְ עֲצוּב.
וְרִקְמָה לוֹ אָמוּ בְּדֶשׁ הַכְּתָנֹת	נוֹלַד בְּבְגָדֵי מְשִׁי וְרִקְמָה, בְּגָדֵי חֲמוּדוֹת.
הַתְּכֵלֶה פְּסִי זָהָב יָפִים	וְכֹאשֶׁר גָּלָה אֶל אֶרֶץ
וְחִקְקָה לוֹ אֶת שְׁמוֹ בְּעֶנְג	נִשְׁחָתוּ בְּגָדָיו, נִשְׁחָת הוֹדוֹ.
בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל כֶּסֶף, אֹר מְזֻקָּק.	רַק בְּמוֹתוֹ הִלְבִּישׁוּהוּ תְּכָרִיף כַּעֲטָרֹת
סָבָא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רַפָּאֵל חֻקָּק.	טְלִית שֶׁקֶבֶל מֵאֲבִיו טְלִית יְרֵשָׁה
	חֻקְקָה תִּכְלֹת אוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדְשָׁה.
וְעָלָה סְבִי כְּאַבְרָהָם מֵאוֹר	וְלֹאֲרֹךְ הַטְּלִית דְּמִיתִי לְרֵאוֹת
מֵאוֹתָהּ אֶרֶץ עַל פִּי אוֹתוֹ דְּבוּר.	פְּסִי זָהָב יָפִים. אֹר מְזֻקָּק.
עָלָה עָלָה אֶל אוֹתָהּ אֲדַמַּת מוֹלָדָת	סָבָא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רַפָּאֵל חֻקָּק.
וְלֹא הִיָּתָה	
לוֹ עוֹד הַכְּתָנֹת הַנְּחֻמָּדָת.	
וְאַבְדָּה לוֹ שְׁרָרְתּוֹ	
וְאַבֵּל נִגָּה פָּנָיו	
וְנִשְׁחָת הַכֶּסֶף	
וְנִשְׁחָט הַזָּהָב.	
וּבְשׁוּקִים רַכַּל סְבִי מָכַר אֶת אוֹצְרוֹתָיו	
בְּגָדִים בָּלִים, מְרַכֵּלֶת אֶכְזָב	
לְשׁוֹנוֹ כְּבִדָּה, נִבְיָא נִעְזָב.	

Опишите, согласно этому стихотворению, положение деда в Стране Израиля и объясните, каково мнение лирического героя [דובר] стихотворения об этом положении.

Поэзия после Катастрофы

17. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

טָרְקָטוֹרִים / רוני סומק

הַבָּנִים שֶׁל דּוֹקטוֹר מִגְלָה מוֹכְרִים טָרְקָטוֹרִים בית ראשון строфа 1

בְּדֶרֶךְ שֶׁבִּין מִינְכוֹ לְשִׁטוּטְגֵּרְט.

מִי שִׁיקָנָה אוֹתָם יַחַרְשׁ אֶת הָאֲדָמָה,

יִשְׁקָה עַצִּי,

יִצְבַּע בְּאֲדָם אֶת רַעֲפֵי הַבַּיִת

וּבִפְסֻטִּיבֵל הַבִּירָה יִרְאֶה אֵיךְ תִּזְמַרְתַּ הַמִּסְבָּאָה

מֵאַבֶּת עַל הָרַחֲבָה כְּחִילִי בְּדִיל בְּחֵלוֹן רֶאֱוָה.

בְּמִכּוֹן הַיָּפִי שֶׁל הַהִיסְטוֹרִיָּה יוֹדְעִים לְסַרֵּק בְּלוֹרִית בית שני строфа 2

אֶפְלוּ בְּשִׁעָרָה שֶׁל

מִפְּלָצַת.

Прокомментируйте вторую строфу стихотворения и объясните позицию поэта по отношению к Германии.

Прочтите его и ответьте на следующий за ним вопрос.

ב

גִּפְרָדָנוּ כָּךְ. הֵיטֵב, הֵיטֵב חָרָה לִי.
הָעֶרְפֶּל בִּינֵינוּ כְּחוֹמָה.
זֹאת הַטֶּפֶה שְׁעַל יְדֵי נֹתֶרָה לִי
טַפַּת סִגְרִיר וְדֹאֵי הִיא, לֹא דַמְעָה.

לְדוֹר הַזֶּה הִבָּכִי הוּא כָּלמָה,
הוּא לֹא יִבְכֶּה עַל אֲהָבָה גּוֹסֶסֶת.
בְּיוֹם הַדִּין וּבְלִילוֹת הַחֹסֶד
אֲדִישׁ וְגַא הוּא לֹא יוֹרִיד דְּמָעָה.

נִפְרְדְּנוּ כָּךְ. הֶרְחוּב הָמָּה, הָמָּה.
דִּחְפְּנִי אֵיזָה הֶלֶךְ, וּמִנְגֵּד
הָעֶרְפֵּל תִּלְוִי כִּהְיֹנוּמָה.

מֵאַיִן בְּלִבִּי חֲדָוָה חוֹגָגָת?
אוֹלֵי, בְּכָל זֹאת, זֶה הֵיטָה דְּמָעָה.

Объясните, как описания природы и окружения лирической героини [דבורה] отражают ее чувства.

Приведите два примера из стихотворения, подтверждающие ваши слова.

Человек и его идентичность [אדם וזהותו]

19. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

דְּבַרִּי רָקַע ראשונים / ארז ביטון

אָמִי אָמִי
מִכְפָּר הַשִּׁיחִים הַיָּרְקִים בְּיָרֵק אֲחֵר.
מִן הַצִּפּוֹרִים הַמַּחְלִיבוֹת חֵלֶב מִתּוֹךְ מִכָּל מִתּוֹךְ,
מַעֲרֵשׁ זְמִירֵי אֶלֶף לִילָה וְעוֹד לִילָה.

אָמִי אָמִי
שֶׁהֲרִיחָה רְעוֹת
בְּאֶצְבָּעוֹת צִרְדּוֹת
בְּהִלָּקָאוֹת חֲזָה
וּבְשֵׁם כָּל הָאֲמָהוֹת.

אָבִי אָבִי
אֲשֶׁר עֶסֶק בְּעוֹלָמוֹת
אֲשֶׁר קָדַשׁ שְׁבִתוֹת בְּעֶרְאֵק נָקִי
אֲשֶׁר הָיָה בְּקִי מֵאִין כְּמוֹהוּ
בְּהִלְכוֹת בֵּית כְּנֶסֶת.

אָנִי אָנִי
שֶׁהֲרִחֲקֵיתִי עֲצָמִי
הֲרִחֵק אֶל תּוֹךְ לִבִּי
שֶׁכְּשֶׁהִכֵּל הָיוּ יְשָׁנִים
הָיִיתִי מִשְׁגָּן
הֲרִחֵק אֶל תּוֹךְ לִבִּי
מִסּוֹת קִטְנוֹת שֶׁל בֶּךָ
בִּיהוּדִית
מְרוֹקָאִית.

Корень ק-ח-ר повторяется в стихотворении четыре раза.

Объясните два контекста, в которых появляется этот корень, и напишите, что можно узнать из них об идентичности лирического героя [דובר].

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.